

Služba pro veřejnost, zbraně a střelivo v každodenní praxi „zbraňářů“

Výkon státní správy na úseku zbraní, střeliva a pyrotechnického průzkumu byl svěřen specializované službě policie, kterou je služba pro zbraně a bezpečnostní materiál. Tato služba odpovídá za plnění úkolů policie vyplývajících z právních předpisů o zbraních, o nakládání s bezpečnostním materiálem a o výbušninách. Odpovídá rovněž za plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, a práva Evropských společenství.

V čele Ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál Policejního prezidia ČR je plk. Mgr. Hana Tröberová. Při našem setkání jsem se ředitelky zeptala, jaké činnosti jejich služba vlastně provádí?

ČINNOSTI SPOJENÉ SE SLUŽBOU VEŘEJNOSTI

Příslušné útvary policie, kterými jsou pracoviště odborů služby pro zbraně a bezpečnostní materiál při krajských ředitelstvích policie, vydávají mimo jiné zbrojní průkazy, zbrojní licence, evropské zbrojní pasy, zbrojní průvodní listy atd. Dále povolují trvalý vývoz, trvalý dovoz a tranzit zbraní nebo střeliva, přepravu zbraní nebo střeliva mezi podnikateli v oboru zbraní a střeliva, provoz střelnic a výstavy zbraní. Udělují také výjimky pro zbraně kategorie A, nebo registrují zbraně všech kategorií. „V jednotlivých správních řízeních lze jen obtížně oddělit bezpečnostní složku od samotného správního řízení. Při vydávání zbrojních průkazů je posuzována bezúhonnost a spolehlivost žadatele, při vydávání povolení k přepravě zbraní se posuzuje bezpečnost přepravy podle bezpečnostní situace ve státě nebo regionu. Obdobná bezpečnostní kritéria jsou posuzována i při povolování střelnic, výstav zbraní apod. Existuje častá vzájemná komunikace mezi žadatelem či držitelem zbraně a touto službou. Uvedu několik příkladů. Držitel zbrojního průkazu (ZP) každých pět let u příslušného útvaru policie žádá o vydání nového dokladu – pracovníci služby ověřují, zda nedošlo ke změně bezúhonnosti či spolehlivosti držitele původního ZP, teprve poté mohou doklad opět vydat. Držitel ZP předkládá zakoupenou zbraň k registraci, při které dojde zároveň ke kontrole zbraně a následně k vydání průkazu zbraně (tzn. jakéhosi technického průkazu zbraně). Pracovníci služby vydají tento doklad jen

v případě, že je zbraň po technické stránce v pořádku, pokud zaznamenají špatný technický stav zbraně, vyzvou držitele ke kontrole zbraně u Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva (ČÚZZS). Držitel ZP dále nahlašuje ztrátu či odcizení zbraně, kterou pracovníci služby vyhledávají do pátrání v informačním systému a rovněž prošetřují, zda držitel neporušil povinnost zabezpečit zbraň proti zneužití, ztrátě nebo odcizení. Dalším kontaktem veřejnosti se službou je například ohlášení nálezu zbraně, který opět pracovníci služby prověřují v evidencích, ve spolupráci s OKTE a KÚP šetří, zda s uvedenou zbraní nebyl spáchán trestný čin, a pokud zjistí oprávněného vlastníka a zbraň je tzv. čistá, zabezpečují předání zbraně zpět původnímu vlastníkovi. Držitel ZP nebo zbrojní licence (ZL) oznamuje příslušnému útvaru policie veškeré změny, např. změnu pobytu nebo sídla, změnu provozovny a uložení zbraní, změnu zbrojíře nebo provozního řádu střelnice atd. atd., všechny tyto změny pracovníci služby zaznamenávají do evidencí k dalšímu využití. Dalšími příklady bych mohla uvést mnoho. Komunikace s veřejností je zkrátka denním chlebem pracovníků služby,“ uvedla Hana Tröberová.

ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ SE ZABEZPEČOVÁNÍM VEŘEJNÉHO POŘÁDKU A BEZPEČNOSTI

„Kromě vedení informačních systémů o vydaných zbrojních průkazech, zbrojních licencích a jejich držitelích, registrovaných zbraních, vyvezených či provezených zbraních, povolení přeprav zbraní, ztracených nebo odcizených zbraních, střelnicích zabezpečuje služba i skladování zajištěných, zadržovaných, nalezených zbraní v souvislosti s trestnou činností nebo dočasně uložených, např. po úmrtí držitele zbraně do vypořádání dědického řízení nebo po ukončení platnosti ZP do

doby naložení se zbraněmi dle zákona o zbraních. Dále služba zajišťuje správu zbraní a střeliva, které se staly majetkem státu, organizuje svozy do centrálního skladu, provádí dohled nad jejich ničněním,“ doplnila ředitelka služby.

Služba však vykonává zejména dozor a dohled nad dodržováním právních předpisů o zbraních a o nakládání s bezpečnostním materiálem a následně předává zjištěné nedostatky k projednání přestupků příslušným orgánům MÚ nebo samostatně projednává správní delikty odhalené touto kontrolní činností.

NĚCO MÁLO Z KONTROLNÍ ČINNOSTI PRACOVNÍKŮ SLUŽBY:

DOHLED NA MYSLIVECKÝCH HONECH

Příchodem podzimních a zimních měsíců vyjíždějí každoročně policisté ze služby pro zbraně a bezpečnostní materiál na kontroly honů v rámci působnosti svých krajů a provádějí dohledovou činnost nad dodržováním ustanovení zákona o zbraních. „Naši policisté kontrolují technický stav zbraní, střelivo, doklady, které musí mít aktivní účastník honu (držitel zbrojního průkazu skupiny „C“) u sebe, a to je nejen zbrojní průkaz a průkaz zbraně, ale i platný lovecký lístek. Se zřetelem na bezpečnost provádějí policisté také orientační dechové zkoušky, aby zjistili, zda nedošlo k požití alkoholických nápojů před anebo v průběhu honu. Jakmile je výsledek této zkoušky pozitivní, dotčenému držiteli ZP jsou policisté oprávněni zadržet zbraň a následně řešit přestupce v souladu se zákonem o zbraních“ popsala kontroly honů ředitelka ŘS pro zbraně a bezpečnostní materiál.

„Každé použití zbraně s sebou nese i možné riziko. Špatná manipulace nebo používání zbraní za snížené schopnosti k této činnosti požitím alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek může





skončit zraněním, v těch nejhorších případech i ztrátou lidského života. Cílem těchto kontrol je preventivní působení na držitele střelných zbraní, aby jejich použití bylo vždy v souladu s právními předpisy.

V letošním roce došlo navíc k podstatné změně v použití brokových nábojů. Zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění, bylo zakázáno v ČR používat olověné brokové náboje k lovu vodního ptactva. Tento zákaz byl do zákona o myslivosti vložen s cílem eliminovat škodlivý vliv olova na životní prostředí, kdy v oblasti způsobu lovu zvěře a sportovních střeleckých akcí, používání olověných brokových nábojů představuje hromadění velkého množství olověného odpadu na sportovních střelnicích a úhyn vodních ptáků po požití těchto vystřelených olověných broků. Držitelé ZP skupiny „C“ musí nyní k lovu vodního ptactva používat pouze ocelové broky. S tím je však spojena nutnost přezkoušení zejména starších zbraní u ČÚZZS, které by nemusely použití tvrdších ocelových brokových nábojů vydržet, a z toho samozřejmě myslivci radost nemají,“ zakončila tuto problematiku ředitelka služby.

KONTROLY ZNEHODNOCENÝCH ZBRANÍ

Znehodnocená zbraň, dle zákona o zbraních zbraň kategorie D, tzn. zbraň, na které byly provedeny nevratné úpravy, které znemožňují její použití ke střelbě. Je to opravdu jen mrtvý kus železa? V každém případě se jedná o zbraň dostupnou všem osobám starším 18 let, bez nutnosti držet ZP. V České republice znehodnocování zbraní provádějí držitelé zbrojních licencí skupiny B nebo E. Na základě povolení příslušného útvaru mohou znehodnotit libovolnou zbraň a změnit tak zcela její charakter a použitelnost. Zkrátka i ze samopalů lze vyrobit dekorativní předmět. Této činnosti se v rámci podnikatelského prostředí v ČR věnuje přibližně 150 soukromých subjektů, které znehodnocují pozoruhodná množství zbraní kategorií A, B nebo C.

„Zvýšená kontrolní činnost znehodnocování zbraní nám přinesla v posledních měsících zajímavé výsledky. Během kontrol předložených znehod-

nocovaných zbraní, zaměřených zejména na dodržení technologického postupu při znehodnocování zbraní, zjistili naši pracovníci v několika případech závažné nedostatky. Takto nedostatečně znehodnocené zbraně, by bylo možné, po zásahu šikovných ručiček, uvést opět do střelbyschopného stavu. Z hlediska veřejného pořádku a bezpečnosti se jedná o velice závažný problém, jehož řešení bude vyžadovat nejen pokračující úsilí pracovníků služby v provádění kontrol znehodnocovaných zbraní, a to za využití všech dostupných technických prostředků (např. rentgenových přístrojů, endoskopů aj.), ale zejména podnět na změnu legislativy ve smyslu efektivnější a přesnější úpravy postupu při znehodnocování zbraní, kterou vymezuje vyhláška č. 371/2002 Sb.,“ zdůraznila ředitelka služby.

PRODEJ ZBRANÍ PROSTŘEDNICTVÍM INTERNETOVÝCH PORTÁLŮ

Na základě přibývajících podnětů ze strany veřejnosti, ale také samotným šetřením, policie zaznamenala nárůst nabídky prodeje zbraní prostřednictvím internetu – on-line bazary, aukce, burzy, zájmově orientovaná fóra (sběratelství, války, armáda) – kde se často nabízejí jen části zbraní nebo zbraně poškozené, či dokonce válečné zbraně nalezené při výkopových pracích nebo demolicích starých budov. „Ve velké míře jsme v posledních měsících zjistili nabídku zbraní, popř. jejich hlavních částí prostřednictvím internetového obchodního portálu AUKRO.cz. Naše ředitelství ve spolupráci se službou kriminální policie a vyšetřování a dalšími útvary krajských ředitelství policie podniklo kroky, které vedly k prověření více než 30 případů podezřelých transakcí,“ upozornila na problémy prodeje zbraní ředitelka služby.

ČINNOSTI VYPLÝVAJÍCÍ Z MEZINÁRODNÍCH SMLUV A ZÁVAZKŮ

Česká republika je vázána mezinárodními dohodami a smlouvami, které ukládají státům povinnost sledovat pohyby zbraní, zabránit jejich přechodu z legální sféry do sféry nelegální, bojovat proti zneužívání zbraní atd. Ve spolupráci s INTERPOLEM a EUROPOLEM dochází k výměně informací se zahraničními policejními útvary a poskytování údajů o ztracených nebo odcizených zbraních do Schengenského informačního systému (SIS), případně úzká součinnost v rámci předávání nalezených zbraní.

„Spolupracujeme se zastupitelskými úřady působícími na území ČR a jsme v neustálém kontaktu s členy diplomatického a konzulárního sboru, se členy administrativního a technického personálu cizích zastupitelských úřadů,“ zakončila naše povídání plk. Mgr. Hana Tröberová.

Eva BROŽOVÁ

Foto archiv policie a autorka

1) Příklad uložených zbraní ve skladu služby.

2) Policisté provádějí dechovou zkoušku u jednoho z účastníků mysliveckého honu.

3) V čele Ředitelství služby pro zbraň a bezpečnostní materiál Policejního prezidia ČR je plk. Mgr. Hana Tröberová.

